

Gdzie zniknął Tansman Festival?

Tansman: reaktywacja

Pomysłodawcą festiwalu i jego dyrektorem był Andrzej Wendland. Obecnie znany przede wszystkim jako działacz kultury i propagator twórczości Aleksandra Tansmana, jest też gitarzystą, pedagogiem, publicystą, autorem książek. Promocją kultury i sztuki oraz organizacją imprez zajmuje się założone przez niego Stowarzyszenie Promocji Kultury im. Tansmana, wokół postaci tego kompozytora, przez długi czas nieobecny w świadomości mieszkańców jego rodzinnego miasta, zbudował Wendland swoją aktywność organizacyjną i menedżerską. Wydana przez niego w 1996 r. książka „Gitarra w twórczości Aleksandra Tansmana” stała się swego rodzaju pomostem między wcześniejszą aktywnością artystyczną Wendlanda (koncertował w Polsce i za granicą, nagrywał dla Polskiego Radia, z powodzeniem brał udział w konkursach wykonawczych), a organizacyjną.

Przypomnijmy: urodzony w 1897 r. w rodzinie żydowskiej Tansman mieszkał w Łodzi przez pierwsze 18 lat życia, tu odebrał wykształcenie ogólne i muzyczne, nawiązywał przyjaźnie (m.in. z Julianem Tuwimem i kompozytorem Pawłem Kleckim), występował w Łódzkiej Orkiestrze Symfonicznej - poprzedniczce orkiestry Filharmonii Łódzkiej. Po kilkuletnim pobycie w Warszawie - gdy m.in. wygrał pierwszy w niepodległej Polsce konkurs kompozytorski - wyjechał do Francji, gdzie z niewielkimi przerwami spędził resztę swego długiego życia. Zmarł w 1986 roku. Żydowskie pochodzenie i fakt emigracji sprawiły, że przez wiele lat jego postać i muzyka były w Polsce nieznane, choć w tym czasie odnosił za granicą duże sukcesy. Zmiana stała się możliwa po 1989 roku.

Rychło, bo już w latach 90. zaczęto przywracać powszechnej świadomości i życiu koncerto- wemu twórczość kompozytorów-emigrantów, m.in. Mieczysława Wajnb erga, Andrzeja Panufnika, Romana Palestra i właśnie Aleksandra Tansmana. Twórczość tego ostatniego jest już dobrze zbadana i opisana oraz - co najważniejsze - wprowadzona do życia koncertowego i fonograficznego. Sprzyja temu fakt, że są to utwory stosunkowo łatwe w odbiorze i komunikatywne - kompozytor sięgał do stylu neoklasycznego, inspirował się folklorem różnych stron świata. Dzięki Wendlandowi Tansman stał się zasłużenie jedną z kulturalnych marek Łodzi - obok Tuwima czy Rubinsteina - poszerzył myślenie o historii i tożsamości miasta. Ma tu ulicę i szkołę swojego imienia, poświęconą mu wystawę stałą w Muzeum Miasta Łodzi.

Kultura, która nobilituje

Festiwal i konkurs im. Tansmana odbyły się po raz pierwszy w 1996 r., od razu w formule międzynarodowej. Jako jego główną ideę Wendland wskazywał zawsze poszukiwanie indywidualności muzycznych - w części konkursowej, i prezentowanie uznanych indywidualności - w części festiwalowej. Kierunek ważny zwłaszcza w dobie komercjalizacji sztuki, dostosowywania jej do nie zawsze wysokich potrzeb szerokich mas odbiorców. Podkreślał, że indywidualność artysty, który potrafi mówić własnym głosem, jest rzeczą niezwykle ważną i godną docenienia.

W początkach festiwalu (rok 1996) mapa dużych muzycznych wydarzeń w Polsce nie była tak bogata, jak dziś. Festiwal zapełnił więc ważną lukę, a nawet kilka jednocześnie: znacznie wzbogacił ofertę muzyczną Łodzi, która, delikatnie mówiąc, wcześniej melomanów nie rozpieszczała; zwrócił uwagę muzyków i słuchaczy - a w dalszej kolejności także wydawców płytowych - na osobę Aleksandra Tansmana.[...]

Magdalena Sasin

- - -

Cały tekst do przeczytania w Kalejdoskopie 06/20, do kupienia w Łódzkim Domu Kultury (w czasie kwarantanny instytucja pozostaje zamknięta dla gości), punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press w salonach empik i łódzkiej Księgarni Ossolineum (Piotrkowska 181).

Także w PRENUMERACIE

- działającej od kwietnia Redakcyjnej - część kosztów wysyłki każdego numeru bierzemy na siebie, a prenumerata powiązana jest z prezentami dla kupujących - na początek każdy otrzymuje antologię naszych felietonów (i nie tylko) "The best Of.. Kalejdoskop. Felietony": [TUTAJ](#)
- dostępnej od lat via Ruch (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu): [TUTAJ](#)

Nasze PODKASTY

Możecie też słuchać naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich, z Łodzią i regionem związanych - na platformie "Kalejdoskop NaGłos": [TUTAJ](#)

Rozwijamy też tematyczne "Podkasty Kalejdoskopu", dostępne [TUTAJ](#)